

den, der statter lavest af den høiere beskattede Femtedeel, og den, der statter høiest af den lavere beskattede Fjerefemtedeel, det skal jeg fuldkommen villig indbrømme. Kunde man fundet nogen Udvei, saaledes at disse stærke Spring ikke fandtes, saa er det ganske vist, at vi kunde faae en langt retfærdigere og sandere Bestemmelse med Hensyn til det hele Valgvæsen. Skal altsaa Loven hvile, saa var det et af de Spørgsmaal, som jeg særlig vil lægge den høitærede Indenrigsminister paa Sinde at overveie, om ikke en Forandring i denne Henseende kunde foretages, naar man overhovedet vil foretage Forandringer.

Naar jeg før udtalte, at jeg vel vidste, at den ærede Ordfører stod paa den stærke Grund, saa var det ikke, fordi jeg meente, at mine Grunde skulde være svage, ja jeg trostede mig endog med; at jeg virkelig havde ganske gode Grunde at støtte mig paa; men jeg sagde det, fordi jeg følte, at Folkethinget, der allerede havde taget en Beslutning, og som ganske naturligt med sær Forskjærlighed vilde følge et Forslag, som støttedes paa Rigsdagens Valgret, vilde være utilbøjeligt til med et aabent Die at see de Mangler, der kunde være ved det. Jeg vil endog sige, at der skal en Selsovervindelse til at erkjende, at modsatte Valgsystemer naturlig maatte gjøre sig gjældende med Hensyn til Staten og Kommunen. — Den ærede Rigsdagsmand vil selv erkjende, at Amtmandens Veto ikke har stor Betydning; det kongelige Veto er af en heel anden Art; Kongen behøver ikke at gjøre Regnskab for, naar han anvender det, og der er heller ikke stillet saadanne Betingelser for dets Brug, som der her er Tale om at stille for Amtmanden, isølge hvilke det kun er undtagelsesviis, at der for ham kan være Tale om at anvende Vetoet. — Den ærede Rigsdagsmand sagde, at jeg med Hensyn til Valgbarheden stod aldeles ene. Den ærede Indenrigsminister udtalte sig dog i samme Retning som jeg, og jeg tør ogsaa minde om, at dengang dette Spørgsmaal var paa Tale paa den grundlovgivende Forsamling, saa stod jeg til det Øverste paa, at man aldeles ingen

Valgbarheds-census skulde have, hvorimod man skulde have Diætløshed for Landstinget, hvilket var det, der oprindeligt var foreslaaet af Regjeringen. Jeg kan sige, at der ikke var nogen af de Forandringer, der blev gjort ved Grundloven, som jeg i den Grad beklagede som denne besynderlige Valgbarheds-census, der blev stillet op som en Garanti. Selv om jeg altsaa skulde staae temmelig ene — jeg troer forøvrigt ikke, at jeg staaer saa ene, thi der er Mange i Landet, der efterhaanden have erkjendt, at denne Census ikke har Stort at bethyde med Hensyn til Landstinget — har jeg i det Mindste været i Konsekvens med mig selv fra den Tid af, at denne Forandring blev foretaget. — Den ærede Rigsdagsmand sagde, at vi ikke kunde behandle nationale Spørgsmaal, og at jeg bekæmpede det, dengang han indbragte et saabant Forslag her i Folkethinget. Jeg vil nu minde ham om, at man dog i det andet Thing har troet, at man havde fri Haand til at diskutere en Adresse, der netop behandlede disse nationale Spørgsmaal. Det, jeg har gjort gjældende, var ingenlunde, at man ikke maatte indbringe nationale Spørgsmaal i Forhandlingen. Dertil antager jeg, at Rigsdagen er berettiget og maa være berettiget, hver Gang der er sær Anledning for den til at udtale sig bestemt og tilidsfuldt overfor Regjeringen, men det, som jeg troede, man maatte undgaae, var at føre en Forhandling, der ikke kunde føre til noget Resultat, idet jeg antog, at vi ikke kunde faae Oplysninger, som vi ikke allerede havde. Vil den ærede Rigsdagsmand reise en Forhandling, der virkelig kan være til sand Nytte for Landet, da stiller jeg mig anderledes, men det maa fremgaae klart og tydeligt, at Landets Lærv derved fremmes; Rigsdagens Ret troer jeg ikke, vi kunne opgive i saa Henseende, men vi skulle vel at mærke bruge denne Ret med overordentlig Varsomhed, fordi vi ligesaa godt kunne gjøre Skade som Gavn ved at benytte den. Endnu skal jeg kun bemærke, at jeg ganske vist talte om „Løn“, skjøndt der kun er Tale om „Reisegodtgjørelse“ for Amtsraadsmedlemmerne; jeg fremhævede kun, at naar